

Arkiv: PLANID-424,
PLANNAVN-
Follummoen,
PLANTYPE-34,
FA-L12, ESA
ARKIV-16/4592
Journalpostnr.: 20/10607-59
Saksbehandler: Svend Hendrik
Vinje
Dato: 04.08.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
46/23	Formannskapetets Strategi og plan	22.08.2023

424 Områderegulering for Follummoen - 1. gangsbehandling

Kommunedirektørens innstilling:

1. Forslag til områderegulering for Follummoen sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, i henhold til plan- og bygningsloven §§ 5-2 og 12-10.
2. Planforslaget sendes på høring med rundkjøring som vedtatt kryssløsning for kryss E16/ fv. 2872. Planforslaget sendes på høring med en kryssløsning som statlig myndighet

med innsigelsesrett tidligere har fremmet innsigelse mot. Kommunedirektøren får delegert myndighet til å gå i mekling med støtte av politisk ledelse, jf. plan- og bygningsloven § 12-13, jf. § 5-6.

3. Utforming av feltene innenfor planområdet skal følge avgrensning i forslag til ny kommuneplanens arealdel. Kommunedirektøren gis myndighet til å gjøre nødvendige endringer før planforslaget legges ut til høring og offentlig ettersyn.
4. Det tas sikte på å oppheve følgende gjeldende reguleringsplaner: **191 – Nedre**

Kilemoen 2, ikrafttredelsesdato 25.02.1988, **226 – Nedre Kilemoen Nord**, ikrafttredelsesdato 22.11.2004, samt de deler av gjeldende reguleringsplan **103 – Begnamoen felt C-E**, ikrafttredelsesdato 16.12.1975, **171 – Nedre Kilemoen**, ikrafttredelsesdato 29.11.1984, **172 – Fv. 172 Kihlebakken**, ikrafttredelsesdato 29.11.1985, **191-02 Nedre Kilemoen 2**, ikrafttredelsesdato 21.11.2005, **275 – Nedre Kilemoen 3**, ikrafttredelsesdato 29.08.2002, **354 – Ringerike Vannverk Kilemoen**, ikrafttredelsesdato 30.11.2018, og **359 – Gamle Follum Skole**, ikrafttredelsesdato 13.12.2012, som overlappes av ny plan, ved vedtak av ny plan, jf. plan- og bygningslovens §12-14.

Parter

Forslagsstiller: Ringerike kommune v/Næringsteamet

Plankonsulent: COWI A/S, v/Ståle Hansteen.

Sammendrag:

Hensikten med planforslaget er å legge til rette for etablering av plass- og energikrevende industri på Follummoen. Planen legger videre til rette for etablering av ulike støttefunksjoner som muliggjør tilførsel, deling, av sambruk av overskuddsenergi/overskuddsvarme. Planforslaget bygger på arbeidet med områdereguleringen for Follummoen som ble påbegynt i 2016, og førstegangsbehandlet sommeren 2017. I tiden etter høringsperioden har Ringerike kommune ikke lyktes i å komme til enighet med Statens vegvesen som fremmet innsigelse mot planforslaget, blant annet på bakgrunn om valg av kryssløsning for E16 x fv. 2872. Arbeidet med områdereguleringen ble gjenopptatt etter en [prinsippsak](#) i Formannskapetets Strategi og plan, 23.08.2022, der det ble vedtatt å gå videre med rundkjøring som kryssløsning på tross av innsigelsen.

Reguleringsplanen fremmes som en områderegulering. Planforslaget har en høy detaljeringsgrad. I planbestemmelsens kapittel 4 er det foreslått at det kun skal kreves disposisjonsplan, ikke detaljreguleringsplan, før byggesak kan fremmes.

Planforslaget er konsekvensutredet på flere områder, blant annet for miljø, trafikk, støy, med mer. Planforslaget er vurdert å bidra til økt trafiksikkerhet i nevnt kryss, målt mot dagens situasjon. Planforslaget, slik det i dag foreligger med avbøtende støytiltak for bebyggelsen rundt er vurdert å være det beste alternativet for valg av kryssløsning. Planforslaget er vurdert å ha stor negativ konsekvens for naturmangfold og friluft på Follummoen, men er rangert høyere enn 0-alternativet, grunnet at planforslaget hensyntar flere områder med høy verneverdi.

Planforslaget ivaretar hensynet til opprettelsen av samferdsel og teknisk infrastruktur. Planforslaget stiller en rekke dokumentasjonskrav til utbyggere som ivaretar sikkerheten til forurensning, biologisk mangfold og overvannshåndtering. Det er satt av store, sammenhengende grøntarealer til friluftsformål i planforslaget, og rekkefølgekrav sikrer at eventuelt nedbygde turstier erstattes, slik at tilgjengeligheten og nærturmuligheten opprettholdes.

Planforslaget har flere positive konsekvenser for utvikling av næringslivet i Ringerike og ringeriksregionen. Planforslaget legger til rette for en fremtidsrettet og bærekraftig næringslivet, herunder innovativ næringsutvikling og utnyttelse av overskuddsvarme, i tråd med føringene fra kommuneplanens samfunnsdel. Områdereguleringen for Follummoen vil bidra til å nå målene om økt verdiskaping og produktivitet i Ringerike kommune, og et robust næringsliv med god bredde. Den vil videre tilrettelegge for nye fremtidsrettede arbeidsplasser med relevant kompetanse for fremtidens arbeidsliv.

Planforslaget er utredet med to mulige alternativer som kryssløsning for E16 x fv. 2872. Utenom dette er planforslagene identiske. Ringerike kommune sendte våren 2023 søknad om fravik fra vegnormalen til Vegdirektøren, der kommunen søkte om å få anlegge rundkjøring på europaveien. 05.07.2023 mottok kommunen avslag på søknaden. Kommunedirektøren mener likevel at rundkjøring er det beste alternativet for kryssløsning. Trafikkutredningen konkluderer med at rundkjøring bidrar til tilstrekkelig kapasitet for forventet utbygging innenfor planområdet, og samtidig ivaretar trafiksikkerheten i et ulykkesbelastet kryss. Videre vil etablering av rundkjøring ikke gi de samme negative konsekvensene for boligområdene i Hofsfossveien og på Glederud, som etableringen av et planskilt kryss vil medføre.

Kommunedirektøren anbefaler på bakgrunn av punktene ovenfor at planforslaget vedtas med denne kryssløsningen. Vedtak av plan slike kommunedirektørens innstilling foreligger innebærer at planen trolig må til mekling.

Formannskapetets Strategi og plan 22.08.2023:

Behandling:

Tilleggsforslag, foreslått av Håkon Kvissel Ohren, Arbeiderpartiet

Planen skal ikke innskrenkes, forsinkes eller stilles i bero grunnet sandfurskog før en total kartlegging, kost-nytte-analyse og påfølgende rangering av potensielt verneverdige sandfurskogområder er gjennomført og fremlagt til politisk behandling.

Rekkefølgebestemmelser og feltarbeid må dokumentere at drikkevanskilden ikke forurenses som følge av industrietablering på de deler av BI1 og BI2 som omfattes av henssynssone på plankart 354.

Planen skal ikke hindre muligheten til kjølevannsløsninger oppstrøms Hensfoss.

Det skal ikke legges hindringer for en adkomstvei til elva for anleggsmaskiner og kjøring til anlegget i elva.

Det må legges til rette for en korridor for rekreasjon i tilknytning til elva for å kunne gå fra Begnamoen og mot Kihlemoen Nord.

Det må tillates høyder for bygninger som ikke legger hinder for moderne industrilokaler. Forslaget bør økes fra 20 til 30 meter byggehøyde.

Ordfører foreslo voteringsrekkefølge, som ble enstemmig vedtatt.

Avstemming:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Ohrens (Ap) tileggsforslag ble enstemmig vedtatt

FS2- 46/23 Vedtak:

1. Forslag til områderegulering for Follummoen sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, i henhold til plan- og bygningsloven §§ 5-2 og 12-10.
2. Planforslaget sendes på høring med rundkjøring som vedtatt kryssløsning for kryss E16/ fv. 2872. Planforslaget sendes på høring med en kryssløsning som statlig myndighet

med innsigelsesrett tidligere har fremmet innsigelse mot. Kommunedirektøren får delegert myndighet til å gå i mekling med støtte av politisk ledelse, jf. plan- og bygningsloven § 12-13, jf. § 5-6.

3. Utforming av feltene innenfor planområdet skal følge avgrensning i forslag til ny kommuneplanens arealdel. Kommunedirektøren gis myndighet til å gjøre nødvendige endringer før planforslaget legges ut til høring og offentlig ettersyn.
4. Det tas sikte på å oppheve følgende gjeldende reguleringsplaner: **191 – Nedre**

Kilemoen 2, ikrafttredelsesdato 25.02.1988, **226 – Nedre Kilemoen Nord**, ikrafttredelsesdato 22.11.2004, samt de deler av gjeldende reguleringsplan **103 – Begnamoen felt C-E**, ikrafttredelsesdato 16.12.1975, **171 – Nedre Kilemoen**,

ikrafttredelsesdato 29.11.1984, **172 – Fv. 172 Kihlebakken**, ikrafttredelsesdato 29.11.1985, **191-02 Nedre Kilemoen 2**, ikrafttredelsesdato 21.11.2005, **275 – Nedre Kilemoen 3**, ikrafttredelsesdato 29.08.2002, **354 – Ringerike Vannverk Kilemoen**, ikrafttredelsesdato 30.11.2018, og **359 – Gamle Follum Skole**, ikrafttredelsesdato 13.12.2012, som overlappes av ny plan, ved vedtak av ny plan, jf. plan- og bygningslovens §12-14.

Planen skal ikke innskrenkes, forsinkes eller stilles i bero grunnet sandfurskog før en total kartlegging, kost-nytte-analyse og påfølgende rangering av potensielt verneverdige sandfurskogområder er gjennomført og fremlagt til politisk behandling.

Rekkefølgebestemmelser og feltarbeid må dokumentere at drikkevanskilden ikke forurenes som følge av industrietablering på de deler av BI1 og BI2 som omfattes av henssynssone på plankart 354.

Planen skal ikke hindre muligheten til kjølevannsløsninger oppstrøms Hensfoss.

Det skal ikke legges hindringer for en adkomstvei til elva for anleggsmaskiner og kjøring til anlegget i elva.

Det må legges til rette for en korridor for rekreasjon i tilknytning til elva for å kunne gå fra Begnamoen og mot Kihlemoen Nord.

Det må tillates høyder for bygninger som ikke legger hinder for moderne industrilokaler. Forslaget bør økes fra 20 til 30 meter byggehøyde.

Innledning/Bakgrunn:

Aktuelle dokumenter er tilgjengelige ved å følge de respektive koblingene i teksten.

I 2016 igangsatte Ringerike kommune en områderegulering for Follummoen, for å satse på storskala datasenter. Bakgrunnen var analyser og undersøkelser i prosjektet «Oslo Data Center Location» som viste at Follummoen i Ringerike kommune ville være en svært attraktiv lokasjon for storskala datasenter i Europa. Ringerike kommune vurderte at datasenter ville bidra til høy verdiskaping til fordel for hele ringerikssamfunnet. En effektiv byggetid ville øke konkurransefortrinnet for Follummoen. Ringerike kommune besluttet derfor å igangsette områdereguleringsplanen 424 – Follummoen for å tilrettelegge for plass- og energikrevende industriformål som ville dekke karakteristika for datasenter.

Områdereguleringen ble førstegangsbehandlet i juni 2017. I forbindelse med høring og offentlig ettersyn mottok Ringerike kommune flere innspill, herunder også innsigelser. I tiden etter førstegangsbehandlingen i 2017 er alle innkomne innsigelser løst, med unntak av innsigelsen fra Statens vegvesen. Innsigelsen fra Statens vegvesen omfattet flere forhold. I planforslaget som nå fremlegges, er kommunedirektøren av den oppfatning at samtlige forhold er løst, med unntak av innsigelsen knyttet til krysset E16 x fv. 2872. Innsigelsen er i sin helhet vedlagt saksframlegget.

Ringerike kommune har ved flere anledninger vært i dialog med Statens vegvesen for å finne mulige løsninger for krysset. I henhold til vegnormen N100 er det krav om planskilt kryss på den aktuelle strekningen. Av flere grunner, herunder økonomisk, har Ringerike ønsket å anlegge rundkjøring som kryssløsning. Rundkjøring på nasjonal hovedveg er i strid med vegnormal N100, men allikevel praktisert flere steder. I møte med vegdirektøren Ingrid Dahl Hovland, 29.09.2021, ble det enighet om at Statens vegvesen skulle ta en ny vurdering av rundkjøring som kryssløsning. I [brev](#) datert 24.01.2022 konkluderte Statens vegvesen med at det ikke var aktuelt å gå videre med rundkjøringen som kryssløsning

med hensyn til de ulempene den vil gi for gjennomgangstrafikken. I samme brev fremmet Statens vegvesen tilbud å bidra inn i et spleiselag for å etablere et planskilt kryss.

I samråd med grunneierne på Follummoen vurderte kommunedirektøren det mest hensiktsmessig å fremme et planforslag med rundkjøring som kryssløsning. På bakgrunn av dette, ble det fremmet en prinsippavklaring om videre prosess i Formannskapetets Strategi og plan, datert 23.08.2022, [sak 26/22](#). I prinsippssaken ble kommunedirektørens innstilling vedtatt: *Rådmannen utarbeider planforslag til 2. gangs høring for 424 Områderegulering for Follummoen med kryssløsning som statlig myndighet med innsigelsesrett har fremmet innsigelse mot. Dette innebærer at planen kan gå til mekling, jf. plan- og bygningslovens § 12-13, jf. § 5-6.*

Ringerike kommune varslet 10.12.2023 [gjenopptakelse](#) av planarbeidet med områdereguleringen for Follummoen. På bakgrunn av innsigelsen fra Statens vegvesen ble det samtidig varslet om utvidelse av planområdet for å kunne ta høyde for både rundkjøring og planskilt kryssløsning på E16 x fv. 2872.

Trafikkutredning utarbeidet av COWI for Ringerike kommune viste at både rundkjøring og planskilt kryss vil være fullgode løsninger for å håndtere estimert trafikkmengde i krysset, med forventet utbygging fra planområdet. Planskilt kryss er vurdert å gi den beste trafikkflyten, men vil medføre en rekke negative konsekvenser. Etablering av planskilt kryss vil medføre innløsning av minimum fire eneboliger, og en garasje i tillegg til viktige rekreasjonsområder, lekeplass, gjesteparkering og snødeponi for eksisterende boligfelt. Både støy, forurensing og trafikksikkerheten anslås å bli forverret for beboerne i boligfeltene langs E16, ved etablering av planskilt kryss. Med rundkjøring som kryssløsning, vil de nevnte negative konsekvensene avverges i tillegg til at trafikksikkerheten for beboerne vil bedres.

Den 22.05.2023 sendte Ringerike kommune [søknad om fravik](#) til Vegdirektoratet. Med bakgrunn i funnene i nevnt trafikkutredning, ble det søkt om å få etablere rundkjøring som kryssløsning. I brev av 05.07.2023 mottok bevarte Vegdirektoratet at søknaden [ikke ble godkjent](#). Det fremgår av avslaget at Vegdirektoratet mener at «rundkjøring påfører gjennomgangstrafikken store ulemper og ikke egner seg som krysstype». Vegdirektoratet har ikke fremlagt dokumentasjon som tilbakeviser konklusjonen i trafikkutredningen fra COWI. Trafikkutredningen COWI har utarbeidet på vegne av Ringerike kommune er verken nevnt eller vurdert i avslaget fra vegdirektoratet.

Rundkjøring som kryssløsning er ønskelig fra naboene og grunneierne. Kommunedirektøren vurderer også rundkjøring som den beste løsningen basert på innhentet trafikkutregning. Avslaget fra Vegdirektoratet endrer ikke kommunedirektørens oppfatning. Planforslaget til områdereguleringsplanen for Follummoen fremmes derfor med rundkjøring som kommunedirektørens innstilling, med alternativ forslag til vedtak at planen vedtas med planskilt kryss som valgt kryssløsning.

Dersom Ringerike kommunes folkevalgte vedtar kommunedirektørens innstilling, må det tas høyde for at Statens vegvesen fremmer innsigelse. Kommunedirektøren ber i dette tilfellet om delegert myndighet til å gå i mekling.

For ordens skyld bemerkes det at områdereguleringsplanen for Follummoen nå fremmes til ny førstegangsbehandling. I tiden siden forrige behandling har det kommet flere nye statlige, nasjonale og lokale retningslinjer som legger føringer for arealplanleggingen. Videre inneholder revidert planforslag vesentlige endringer fra det planforslaget som ble sendt på høring og offentlig ettersyn i 2017. En komplett redegjørelse av tidligere prosess fremgår i planbeskrivelsens kapittel 2, og kort oppsummert senere i saksframlegget.

Tidligere behandlinger og vedtak

Aktuelle dokumenter er tilgjengelige ved å følge lenken knyttet til saksnummer.

Formannskapet – sak 194/16

Formannskapet vedtok 18.10.2016 å anbefale oppstart av planarbeidet for plan 424 – områderegulering for Follummoen, samt å sende forslag til planprogram på høring og offentlig ettersyn.

Formannskapet vedtok et tillegg til rådmannens (nå kommunedirektørens) forslag til vedtak: *Hensikten med planarbeidet er å tilrettelegge for etablering av plass- og energikrevende, storskala datasenter, eventuelt flere mindre datasentre, og annen virksomhet det er naturlig at plasseres der.* Planprogrammets kapittel 4.1 ble endret i henhold til tillegget før planprogrammet ble sendt på høring.

Formannskapet – sak 3/17

Formannskapets Strategi og plan fastsatte 24.01.2017 planprogram for plan 424 – områderegulering for Follummoen, datert 10.01.2017.

Formannskapet vedtok et tillegg til rådmannens forslag til vedtak:

Formål med planen: tilretteleggelse for plass- og energikrevende industri, herunder datalagringsvirksomhet. Dette ble tatt inn i planprogrammets kapittel 1.1.

Formannskapet – sak 21/17

Formannskapet vedtok 20.06.2017 å sende planforslag til plan 424 – områderegulering for Follummoen, med gjeldende plankart og bestemmelser på høring og offentlig ettersyn.

Under høringen mottok Ringerike kommune innsigelse fra Statens vegvesen, datert 28.08.2017. Innsigelsen angikk flere forhold, og er ytterligere beskrevet i planbeskrivelsens kapittel 1.3.

Formannskapet – sak 26/22.

Formannskapet vedtok 23.08.2022 å utarbeide forslag til 2. gangsbehandling for plan 424 – områderegulering for Follummoen. Det tas sikte på å oppdatere planforslaget i tråd med kommuneplanens samfunnsdel og andre retningsgivende føringer, samt nærings- og utviklingsaktørers oppdaterte behov.

Beskrivelse av saken

Dagens situasjon

Planområdet på Follummoen utgjør i overkant av 1 600 daa, og omfattes i dag av flere eldre reguleringsplaner som åpner for utbygging til primært industriformål og masseuttak. Follummoen har en flat og lett bebyggelig grunn med umiddelbar nærhet til stabil kraftforsyning fra sentralnett og regionalnett. Follummoen ligger ca. 3-4 kilometer nordvest for Hønefoss sentrum, og ligger i tilknytning til det etablerte næringsområdet på Kilemoen. Området har adkomst fra E16 og fylkesvei 2872 Vestre Ådalsvei. Det er god vei frem til, og inn på området.

Deler av planområdet ligger på et lavere landskapsplatå ned mot Begnavassdraget. En bratt skråning markerer skillet mellom platåene. Ved bunnen av skråningen går togsporene for Henslinja, et sidespor av Randsfjordbanen. Størsteparten av området er ubebygget og skogkledd. Det går noen turstier gjennom skogen, men det er ikke spesielt tilrettelagt for idrett eller friluftaktiviteter, og Kilemoen er registrert som [nærturterreng](#) med verdi C. Vest for Follummoveien er det etablert næring og lett industri. Det ligger et nedlagt grustak på østsiden av veien og et uttaksområde rett nord for industri- og næringsbebyggelsen på vestsiden av veien. Ved krysset mot E16 ligger et landbruksområde med ca. 18,5 dekar dyrka mark. Innenfor planområdet finnes det tre eneboliger som ble innløst i 2017. Hønefoss og Begna kraftverk er innlemmet i planområdet.

Planforslaget

Planforslaget er mottatt fra COWI As, på vegne av Ringerike kommune v/Næringsteamet, datert 04.08.2023. Planforslaget som foreligger, består av:

- Plankart, vist med alternativ for rundkjøring og for planskilt kryss
- Reguleringsbestemmelser
- Planbeskrivelse med konsekvensutredning
- Konsekvensutredning naturmangfold
- Utredning for kulturminner
- Trafikkanalyse
- Støyvurdering
- Geoteknisk rapport
- Temarapport for overvann
- Risiko- og sårbarhetsanalyse
- Miljøprogram
- Planprogram
- Veitegninger, vist med alternativ for rundkjøring og planskilt kryss
- Innkomne uttalelser i forbindelse med offentlig høring av planforslag i 2017, samlet
- Kommunedirektørens kommentarer til innkomne uttalelser
- Merknader til varsel om utvidet planområde i 2022, samlet
- Kommunedirektøren kommentarer til innkomne merknader
- Statens vegvesens innsigelse til planforslaget ved offentlig høring i 2017

Plantype

Planen fremmes som en områderegulering. Planforslaget har en høy detaljeringsgrad. I planbestemmelsens kapittel 4 er det foreslått at det kun skal kreves disposisjonsplan, ikke detaljreguleringsplan, før byggesak kan fremmes.

Gjeldende reguleringsplaner

Reguleringsplanene for 191 – Nedre Kilemoen 2 og 226 – Nedre Kilemoen Nord gjør opp størsteparten av det regulerte området som oppheves ved vedtak av ny områderegulering. Innenfor planområdet til plan 191 er det tillatt med oppføring av industri med en utnyttelsesgrad på inntil 0,3U, og bebyggelsen skal ikke overstige to etasjer. Innenfor planområdet til plan 226, er det tillatt med oppføring av industri med en utnyttelsesgrad på BYA 30%, og maks gesims- og mønehøyde på 12 meter. Hensynssonen fra plan 354 – Ringerike Vannverk Kilemoen videreføres i områdeplanen for Follummoen. Områdereguleringen for Follummoen medfører ikke vesentlige endringer av resterende planer, men opphever deler av planområdet til opprettelse av offentlig infrastruktur som kjøreveier, gang- og sykkelveier, og grøntarealer.

Eiendomsforhold

Planområdet omfatter en rekke eiendommer, både offentlige og private. En fullstendig oversikt over eiendommene innenfor planområdet er vist i planbeskrivelsens kapittel 3.3.

Tidligere uttalelser til planarbeidet

Planarbeidet bygger på to, tidligere, perioder med innspill og medvirkning; høring og offentlig ettersyn i perioden 01.07.2017 – 12.09.2017, og varsel om utvidelse av planområdet i perioden 10.12.2022 – 16.01.2023.

Høring og offentlig ettersyn, 2017

Ved offentlig høring ble forslaget sendt regionale myndigheter, berørte grunneiere, kommunens fagområder, med flere, til uttalelse. Det kom inn totalt 21 uttalelser. Uttalelsene i sin helhet er samlet i vedlegg 10. Hovedtrekkene i uttalelsene er referert og kommentert i vedlegg 11. Statens vegvesen fremmet i sin uttalelse innsigelse mot reguleringsplanen.

Varsel om utvidelse av planområdet, 2022-2023

Ringerike kommune varslet utvidelse av planområdet til berørte parter i brev, datert

09.12.2022, og kunngjorde utvidelsen i Ringerikes Blad den 10.12.2022, samt på kommunens nettsider. Det kom inn totalt 22 uttalelser til planarbeidet. Uttalelsene i sin helhet er samlet i vedlegg 12. Hovedtrekkene er referert og kommentert i vedlegg 13.

Uttalelsen og kommentarene til varsel om oppstart av planarbeidet, datert 26.10.2016, er ikke tatt med i planarbeidet, da kommunedirektørens kommentarer til flere av innspillene ikke lenger er i tråd med forslaget slik det ligger i dag.

Varsel om innsigelse

Ringerike kommune mottok ingen varsler om innsigelse ved varsel om utvidelse av planområdet. Offentlige myndigheter med innsigelsesrett viste til tidligere tilbakemeldinger, og hvilke hensyn de mente måtte gjelde for videre planarbeid.

Tidligere planarbeid stoppet opp, som tidligere vist til, grunnet Statens vegvesens innsigelse til valg av kryssløsning. Det ble ikke varslet innsigelse ved varsel om utvidelse av planområdet, da dette varslaget handlet om å tilrettelegge for mulig etablering av planskilt kryssløsning, i tråd med Statens vegvesens ønsker og tidligere tilbakemeldinger.

Ved vedtak av kommunedirektørens innstilling må det påregnes innsigelse fra Statens vegvesen når planforslaget sendes på høring og offentlig ettersyn.

Forholdet til overordnede planer:

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 30.09.2021. Samfunnsdelen er det øverste styringsdokumentet i kommunen, og inneholder kommunens overordnede plan for hvordan vi skal utvikle samfunnet vårt i tiden fremover. Samfunnsdelen er utarbeidet ut fra nasjonale og regionale forventninger til kommunal planlegging, og FNs bærekraftsmål. Kommuneplanens samfunnsdel inneholder videre en arealstrategi, som gir overordnede føringer for arealutviklingen i Ringerike. I tabellen under har kommunedirektøren vurdert hvordan planforslaget følger opp målene i arealstrategien.

1. Kompakt by- og stedsutvikling	Hvordan følger planforslaget opp føringene?
<p>Kommunen skal i sin arealplanlegging legge til rette for en kompakt by- og tettstedsutvikling. Formålet er å redusere press for å bygge ut naturområdet og dyrka mark, redusere transportbehov, klimagassutslipp og kø.</p> <p>2. Arealutvikling i Hønefoss, Heradsbygda, Haugsbygda og tettstedene</p> <p>Kommunen skal i sin planlegging sikre en utvikling innenfra og ut, og effektiv arealutnyttelse. Hønefoss og tettstedene har en avgrenset indre og ytre sentrumssone.</p>	<p>Kilemoen og Follummoen er i avsatt til næring i kommuneplanens arealdel, og videreført som næringsområde i kommunedirektørens forslag til ny arealdel. Planforslaget legger til rette for økt utnyttelse på næringsområdet. Høyere utnyttelse av eksisterende næringsområder gir redusert press for etablering av nye næringsområder i fremtiden.</p> <p>Utforming av feltene innenfor planområdet skal følge avgrensning i forslag til ny kommuneplanens arealdel.</p> <p>Næringsområde på Kilemoen har i dag lav utnyttelsesgrad. Planforslaget legger opp til vesentlig høyere utnyttelse, noe som vil redusere behovet for å utvikle nye næringsområder andre steder i kommunen.</p>
3. Boligbebyggelse	Ikke relevant for denne områdereguleringen.
4. Tilrettelegging for gående og	Hvordan følger planforslaget opp

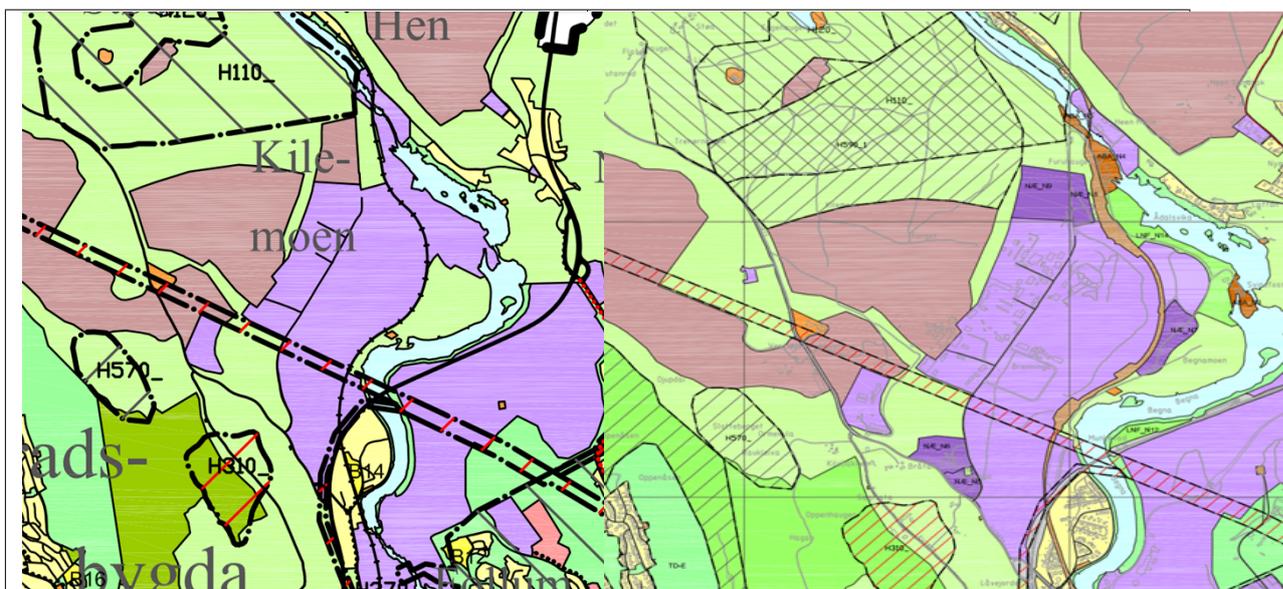
<p>syklende</p> <p>Kommunen skal legge til rette for sammenhengende gang- og sykkelveier i byen, tettstedene og mellom disse. Dette skal følges opp i arealplanlegging.</p>	<p>føringene?</p> <p>Planforslaget legger opp til gang- og sykkelvei fra eksisterende veinett i Hofsfossveien, og gjennom hele planområdet. I bestemmelsene sikres det at fortau, gang- og sykkelvei skal opparbeidet før det gis brukstillatelse til ny bebyggelse innenfor feltene. For brukerne av friluftsområdene på Kilemoen vil gang- og sykkelvei gi økt tilgjengelighet.</p>
<p>5. Jordvern</p> <p>Ringerike kommune tar vare på natur, dyrka og dyrkbar jord og har en nullvisjon for nedbygging av matjord.</p>	<p>Hvordan følger planforslaget opp føringene?</p> <p>Innenfor planområdet finnes det 18,5 daa dyrka mark. Arealet er avsatt til næring i gjeldende arealdel, vedtatt 05.09.2019. Innenfor planområdet finnes det videre større mengder produktiv skog, deriblant områder registrert som rik sandfuruskog. Planforslaget vil medføre nedbygging av produktiv skog og natur til fordel for næringsutvikling. I naturmangfoldrapporten er planforslaget vurdert å ha «stor negativ konsekvens» for området.</p>
<p>6. Næringsutvikling</p> <p>a. Kommunen skal legge til rette for god bruk av næringsarealer, sterke klynger og nettverk. b. Kommunen skal i sin planlegging legge til rette for nye arbeidsplasser i hele kommunen. c. Nye kontorarbeidsplasser skal fortrinnsvis etableres i indre sentrumssone i Hønefoss og tettstedene.</p>	<p>Hvordan følger planforslaget opp føringene?</p> <p>Ringerike kommune ønsker å tilrettelegge for plass-, og energikrevende industrier, samt støttefunksjoner, og andre typer industrivirksomheter, på Follummoen. Området er ansett å ha god beliggenhet for denne typen virksomheter. Foreslått regulering av området vil bidra til investeringer i industri og infrastruktur til Ringerike, skatteinntekter og arbeidsplasser. Etableringen av ny industri vil i hovedsak skje innenfor arealer allerede avsatt til næringsvirksomhet i gjeldende arealplan.</p>
<p>7. Masseforvaltning</p> <p>Kommunen skal gjennom reguleringsplaner:</p> <p>a. sikre at ressursene forvaltes i regionalt, langsiktig og bærekraftig perspektiv d. sikre at overskuddsmasser gjenbrukes på en mest mulig miljøvennlig måte</p>	<p>Hvordan følger planforslaget opp føringene?</p> <p>Med søknad om igangsettingstillatelse innenfor planområdet skal det innleveres masseregnskap, og gjøres rede for eventuelle, midlertidige massedeponier. Overskuddsmasser skal leveres til godkjent deponier, og massebalanse skal tilstrebes i alle tiltak.</p>
<p>8. Fritidsbebyggelse</p>	<p>Ikke relevant for denne områdereguleringen.</p>

<p>9. Rekkefølgebestemmelser</p> <p>Rekkefølgebestemmelser i reguleringsplaner skal brukes for å styre arealutviklingen, etablere sosial og teknisk infrastruktur, og kvaliteter på byrom og bomiljø.</p>	<p>Hvordan følger planforslaget opp føringene?</p> <p>Det knyttes rekkefølgebestemmelser til utvikling innenfor planområdet. Dette gjelder blant annet etablering av ny kryssløsning på E16 x Fv. 2872, etablering av vei, fortau, gang-, og sykkelvei til-, fra-, og inne på industriområdet, opprettholdelse av turstier, og støyskjerming langs E16.</p>
--	--

Kommuneplanens arealdel

I kommuneplanens arealdel vedtatt 05.09.2019 er store deler av planområdet avsatt til næringsvirksomhet. Området omfatter for øvrig arealer som i kommuneplanens arealdel er avsatt til LNF-formål og friluftsliv.

Planforslaget er delvis i tråd med gjeldende arealdel. I arbeidet med ny arealdel er det kommet inn tre arealinnspill innenfor planområdet på Follummoen. Områdereguleringen for Follummoen utformes i tråd med hvordan disse innspillene er blitt behandlet i arbeidet med revidert arealdel, i tråd med det politiske vedtaket i Formannskapetets Strategi og plan, 14.06.2023. En ytterligere redegjørelse fremgår av planbeskrivelsens kapittel 4.2.

Figur 1: Oversikt over Follummoen i gjeldende arealdel. Lilla areal er avsatt til næringsvirksomhet, rødbrunt til råstoffutvinning og grønne arealer til LNF.

Figur 2: Planforslaget for Follummoen følger arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel, og plankartet tilpasses etter denne. Her fra forslag til revidert arealdel.

Juridiske forhold:

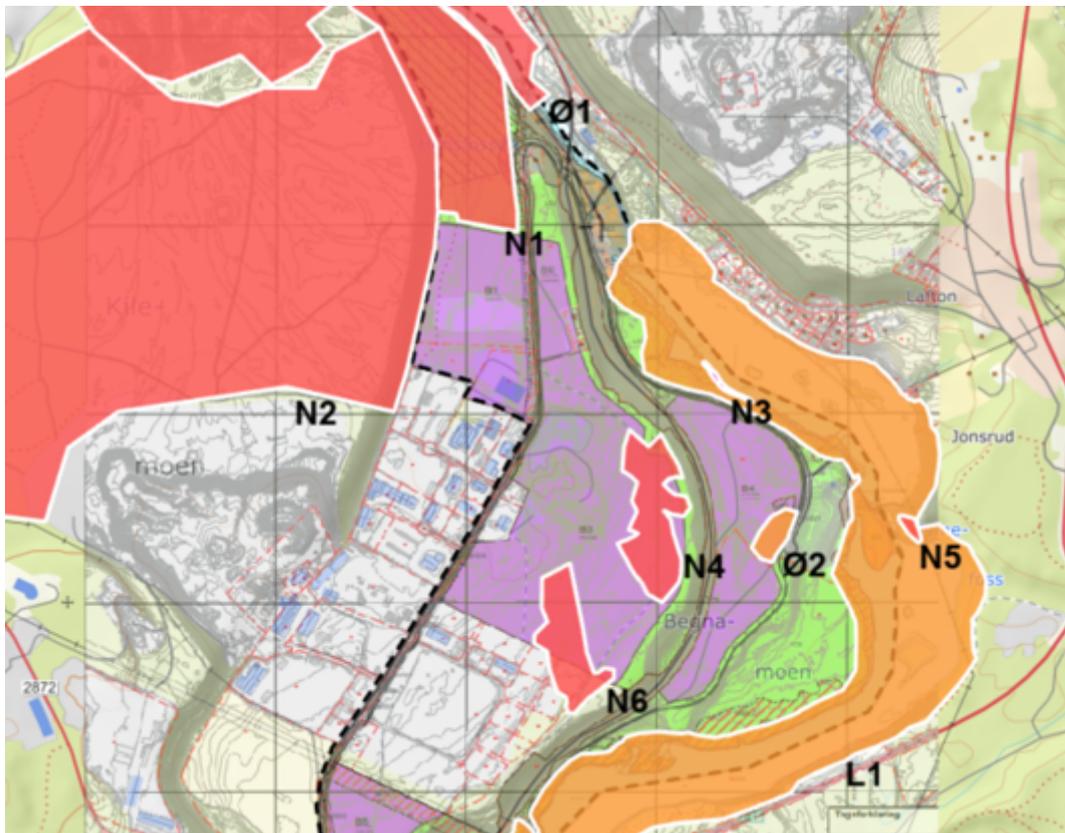
Denne saken innebærer en avgjørelse av om planforslaget skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, jf. pbl. §§ 12-10 og 12-11.

Dersom planforslaget vedtas med kommunedirektørens innstilling, må det påregnes at Statens vegvesen vil fremme innsigelse til planforslaget. Kommunedirektøren ber derfor om delegert myndighet til å gå i mekling med støtte av politisk ledelse, jf. pbl. § 12-13, jf. § 5-6.

Naturmangfoldloven

Planområdet er konsekvensutredet på naturmangfold i oktober 2022. Rapporten konkluderer med at både 0-alternativet og forslag til områderegulering for Follummoen vil ha stor negativ konsekvens for naturmangfoldet. Rapporten rangerer planforslaget over 0-alternativet, da planforslaget bevarer område N1, som vurderes viktigere enn Ø2. På bakgrunn av anbefalingene i rapporten er det i planforslaget lagt inn hensynssone naturmiljø også på deler av Ø2.

Planbeskrivelsens kapittel 6.1 redegjør ytterligere for funnene, konsekvensene, og oppfølging av anbefalinger fra rapporten. Rapporten i sin helhet er vedlagt saksframlegget.

Figur 3: Oversikt over naturområdet med middels og stor verdi. Det knyttes hensynssone til N1 og Ø2 i planen. N4 og N6 er avsatt til næringsformål i gjeldende kommuneplan, og foreslås videreført.

Jordlova

Det 18.5 daa store området for dyrka mark innenfor felt BI6 ble søkt omdisponert da området ble avsatt til næring i tidligere kommuneplan. Planforslaget medfører ingen ytterligere omdisponering av dyrka mark.

Økonomiske forhold:

Planforslaget vil kunne gi økonomisk konsekvenser for Ringerike kommune. Som forslagsstiller er Ringerike kommune selv ansvarlig for kostnadene tilknyttet planleggingen, herunder konsekvensutredning, utredninger og undersøkelser, utarbeidelse av dokumenter, opparbeidelse av infrastruktur, behandling av planforslag med mer. I tillegg kommer kostnader knyttet til infrastruktur, herunder bidrag til utarbeidelse av kryssløsning, gang- og sykkelveier med mer.

Offentlige eiendommer berøres av planforslaget i form av etablering samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur. Det kan bli aktuelt med en utbyggingsavtale/gjennomføringsavtale mellom grunneierne, Statens vegvesen, kommunen, med flere. Utbyggingsavtalen fordeler utbygger og kommunens ansvar og økonomiske forpliktelse. Planen er en offentlig plan, og dette innebærer at det ikke kan tas saksbehandlingsgebyr.

Medvirkning i planprosessen

Ved varsel om gjenopptakelse av planarbeidet og utvidelse av planområdet ble det samtidig utsendt tilbud om privat møte med kommunen for de naboer og hjemmelshavere som ble innlemmet i det utvidede planområdet. Flere naboer valgte å benytte seg av dette. Det ble gjennomført et folkemøte på ByLab 06.01.2023, med omtrent 40 fremmøtte interessenter. I etterkant av møtet ble presentasjonen og et referat med spørsmål og svar fra møtet oversendt de deltakere som ønsker dette.

Den 20.01.2023 gjennomførte Ringerike kommune og COWI sammen en befarings på Follummoen, i Hofsfossveien og Glederud. På befaringsen fikk naboer og grunneiere igjen mulighet til å stille spørsmål, og komme med innspill til planprosessen.

Ytterligere innsikt i gjennomført medvirkning er gjengitt i planbeskrivelsens kapittel 2.3.

Behov for informasjon og høringer

Kommunens næringsteam, som forslagsstiller, og kommunens saksbehandlere har gjennom hele prosessen hatt dialog med berørte parter, både via brev, e-post og per telefon. Ved utarbeidelse av søknad om fravik til Statens vegvesen, ble berørte parter informert om dette via brev, og videre at planprosessen ikke ligger an til å oppfylle varslet fremtidsplan.

Det vil være aktuelt med ytterligere dialog, for eksempel folkemøter og befarings, i perioden der planforslag ligger ute til høring og offentlig ettersyn. Det vil redegjøres for detaljer rundt dette i varslingsdokumenter, eller i egne brev til partene.

Alternativt vedtak

1. Forslag til områderegulering for Follummoen sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, i henhold til plan- og bygningssloven §§ 5-2 og 12-10.
2. Planforslaget sendes på høring med planskilt kryss som vedtatt kryssløsning for kryss E16/ fv. 2872.
3. Utforming av feltene innenfor planområdet skal følge avgrensning i forslag til ny kommuneplanens arealdel. Kommunedirektøren gis myndighet til å gjøre nødvendige endringer før planforslaget legges ut til høring og offentlig ettersyn.
4. Det tas sikte på å oppheve følgende gjeldende reguleringsplaner: **191 – Nedre Kilemoen 2**, ikrafttredelsesdato 25.02.1988, **226 – Nedre Kilemoen Nord**, ikrafttredelsesdato 22.11.2004, samt de deler av gjeldende reguleringsplan **103 – Begnamoen felt C-E**, ikrafttredelsesdato 16.12.1975, **171 – Nedre Kilemoen**, ikrafttredelsesdato 29.11.1984, **172 – Fv. 172 Kihlebakken**, ikrafttredelsesdato 29.11.1985, **191-02 Nedre Kilemoen 2**, ikrafttredelsesdato 21.11.2005, **275 – Nedre Kilemoen 3**, ikrafttredelsesdato 29.08.2002, **354 – Ringerike Vannverk Kilemoen**, ikrafttredelsesdato 30.11.2018, og **359 – Gamle Follum Skole**, ikrafttredelsesdato 13.12.2012, som overlappes av ny plan, ved vedtak av ny plan, jf. plan- og bygningsslovens §12-14.

Kommunedirektørens vurdering:

Byggeplanene

Kommunedirektøren mener Follummoen vil være et attraktivt næringsområde for etablering av industri, og vil ha positive ringvirkninger for kommunen og regionen som helhet. I kommuneplanens samfunnsdel er et av målene for næringsutvikling at Ringerike kommune skal støtte oppunder innovativ næringsutvikling basert på lokale naturressurser, og utnyttelse av overskuddsvarme fra kraftkrevende industri. Områdereguleringen for Follummoen bygger på målene fra samfunnsdelen, og legger videre til rette for etablering av bedrifter, støttefunksjoner, og andre tiltak som bygger opp under dette målet. Næringsområdet er lokalisert ved industriområdet på Kilemoen, og over elven for industriområdet på Follum. Nye etableringer på Follummoen vil kunne bidra med, og dra fordel av etablert industri og kompetanse i området, og muligheten for å motta, eller bidra med energi og overskuddsvarme til annen kraftkrevende industri i nærheten.

Follummoen vurderes å være en attraktiv lokasjon for datasenter og kraftkrevende industri. Dagens reguleringsplaner åpner ikke for datasenter, og har lav utnyttelsesgrad. I planforslag som nå fremlegges, vil både datasenter, plass- og kraftkrevende industri, samt nødvendige støttefunksjoner kunne etableres innenfor planområdet.

Områdereguleringen legger opp til fritak fra plankrav for de individuelle feltene. Dette medfører en raskere behandlingsprosess for fremtidige etableringer, og gjør området mer attraktivt. En rask og effektiv byggeprosess vil ytterligere styrke konkurransefortrinnet for Follummoen. Det er likevel knyttet krav til forhold som må beskrives, utredes, og vises til i søknad om etablering, og rekkefølgebestemmelser som må oppfylles for områder kan utbygges/tas i bruk.

Kommunedirektøren mener byggeplanene for Follummoen, slik de fremmes i dette planforslaget, gjør området til et attraktivt industriområde for ønskede etableringer, og vil gi positive ringvirkninger for Ringerike som kommune, og Ringeriksregionen som region.

Innkommne uttalelser

Vurdering av mottatte uttalelser til planforslaget fremgår av vedlegg 11 og 13. Det store antallet innkomne merknader fra privatpersoner vitner om et stort engasjement blant beboerne i området. Flere av innspillene omhandler utforming av fremtidig kryssløsning, og viser til de samfunnsmessige konsekvensene av et planskilt kryss som kryssløsning. På bakgrunn av de mange innspillene fra beboerne i området er det gjennomført flere befaringer, og ytterligere samtaler med de som bor nærmest E16, og vil bli mest berørt av endringene i krysset. Å legge til rette for at samfunnsmessige konsekvensene for nabolagene på Hofsossveien og på Glederud ikke skal være unødig store har vært viktig for kommunen i planarbeidet, og hensynet til disse har gått foran Statens vegvesens føringer i kommunedirektørens innstilling.

På bakgrunn av høring og offentlig ettersyn, og senere utvidelse av planområdet, er det gjort flere endringer fra det planforslaget som originalt ble sendt på høring i 2017. Planforslaget er oppdatert i henhold til nye, nasjonale-, og regionale føringer som er kommet i mellomtiden. Av vesentlige endringer grunnet innspill nevnes særskilt; den nordligste delen av planområdet er foreslått som LNF-område, og industriformålet overlapper ikke lenger med hensynssonen for vannverket på Kilemoen. Det er videre gjennomført endringer i utformingen av flere av industrifeltene for å hensynta friluftsliv, kulturminner, og verdifull natur. Byggehøyder er redusert sammenlignet med tidligere planforslag før å redusere fjernvirkningene av utbyggingen. Utforming av feltene innenfor planområdet skal følge avgrensning i forslag til ny kommuneplanens arealdel.

Infrastruktur

Områdereguleringen for Follummoen legger føringer for etablering av teknisk infrastruktur og samferdselsårer innenfor planområdet. Planen fordeler ikke kostnader tilknyttet tiltak, eller når de skal opparbeides. For å sikre opparbeidelse i henhold til vedtatt plan, knyttes det derfor rekkefølgebestemmelser til utbygging av de individuelle feltene. Fordeling av kostnader gjennom utbyggingsavtaler/gjennomføringsavtale mellom grunneiere, interessenter, kommunen, og Viken Fylkeskommune/Statens vegvesen der det gjøres inngrep på deres arealer.

Samferdsel

Fremtidige etableringer av industri og annen virksomhet innenfor planområdet avhenger av at det kommer på plass en gjennomføringsavtale mellom kommunen og Statens vegvesen for tiltak i krysset E16 x fv. 2872. Trafikkrapporten utarbeidet av COWI på vegne av Ringerike kommune konkluderer med at rundkjøring og planskilt kryss begge vil sørge for tilstrekkelig kapasitet i krysset, samt bidra til økt trafiksikkerhet sammenlignet med dagens situasjon.

Det legges opp til flere samferdselstiltak innad i planområdet. Det skal blant annet etableres en gang- og sykkelvei som kobles på eksisterende veinett i Hofsossveien.

Denne gang- og sykkelveien vil strekke seg gjennom hele planområdet, og vil kunne benyttes både av fremtidige ansatte på industriområdet, samt som sikker adkomst for myke trafikanter som ønsker å ta i bruk friluftsområdene på Kilemoen. For de felter som berører eksisterende turstier, skal det sikres at stiene opprettholdes eller erstattes med sti av minst samme standard. Stiene skal utformes hensiktsmessig.

Veier, fortau, gang- og sykkelvei internt på industriområdet bygges ut i takt med utbygging av individuelle felter. Det sikres gjennom rekkefølgebestemmelser at nevnt infrastruktur skal være opparbeidet før brukstillatelse kan gis. Vann og avløp, avkjørsler, parkering, og annen infrastruktur er ivaretatt i bestemmelsene.

Planområdet ligger ikke innenfor konsesjonsområde for fjernvarme. Formålet med planarbeidet legger likevel til rette for påkobling til fjernvarme i fremtiden, og åpner videre for at overskuddsvarme fra industrien skal kunne distribueres bidra til produksjonen på fjernvarmenettet.

Uteoppholdsarealer

Planforslaget sikrer at det etableres uteoppholdsarealer tilknyttet bedriften, i tråd med foreslåtte kommuneplanbestemmelser. Flere bedrifter lokalisert i umiddelbar nærhet kan benytte samme uteoppholdsarealer, og utforming og størrelse fastsettes i byggesøknaden.

Naturmangfold og grøntstruktur

Planområdet er konsekvensutredet på naturmangfold i oktober 2022. Planbeskrivelsens kapittel 6.1 redegjør for funn, konsekvenser, og oppfølging av anbefalinger fra rapporten. Det er i planforslaget avsatt to hensynssoner knyttet til naturmiljø innenfor planområdet. Det er avsatt en hensynssone for rik sandfuruskog nord i området. Det er videre avsatt en hensynssone i et område med flere store trær, innenfor felt B14. Innenfor hensynssonen skal trærne bevarer. Dette omfatter også beskyttelse av trærnes rotsone. Plangrensen er snevret inn vest for fv. 2872, slik at flere området med stor verdi blir liggende utenfor planområdet og ikke berøres.

Det knyttes bestemmelser til grøntarealer som anses å være særskilt viktig for å redusere eksponeringen og dempe fjernvirkningen fra industriområdet. Innenfor grøntarealet ved boligfeltet på Glederud, sikres det gjennom bestemmelsene at området tillattes tilrettelagt for lek, rekreasjon, og andre fellesfunksjoner for nabolaget.

Kunnskapsgrunnlaget anses å være tilstrekkelig innhentet, og de konsekvensene anses å være tilstrekkelig utredet. De miljørettslige prinsippene §§ 8-12 i naturmangfoldloven anses som oppfylt for planforslaget. Kommunedirektøren anser utredningsplikten å være oppfylt.

Kulturminner og kulturmiljø

Buskerud fylkeskommune gjennomførte befarings- og kartlegging av planområdet i 2017. Det ble funnet fire groper i område, der tre er fangstgroper og automatisk fredet. Etter at det ble gjort endringer i planområdet på bakgrunn av innspill fra en av aktørene på Follummoen, er det kun to av disse fangstgroper som ligger innenfor planavgrensningen. Det er gjennomført en justering av industriområdet der fangstgroperne er lokalisert, og det er lagt en sikringssone på fem meter fra ytterkant av fangstgroperne. Det tillattes ikke inngrep innenfor hensynssonen. Fjerning av kratt og skjøtsel tillattes, forutsatt at det ikke skjemmer kulturminnene. Dersom det under anleggsarbeidet treffes på automatiske fredede kulturminner, skal arbeidet stanses og fylkeskommunen varsles.

Kommunedirektøren anser utredningsplikten som oppfylt.

Konsekvensutredning og ROS-analyse

Det er gjennomført ROS-analyse som en del av planarbeidet, for å kartlegge hvilke uønskede hendelser det er aktuelt å forebygge eller planlegge tiltak mot. Analysen ble gjort i 2017 på bakgrunn av innhentet grunnlagsdokumentasjon, lokalkunnskap og

kunnskap om tiltaket som da ble planlagt, storskala datasenter. ROS-analysen konkluderer med flom, skred, belastning på naturmangfold, grunnforurensning, støyplager og trafikkulykker som mulige, uønskede hendelser som følge av planforslaget. I arbeidet med revidert planforslag, påbegynt høsten 2022, er kunnskapsgrunnlaget er videre styrket innenfor temaene naturmangfold og geotekniske forhold. Det er videre utført ny trafikkutredning og ny støyutredning i gjenopptakelsen av planarbeidet.

Planforslaget redegjør for hvilke avbøtende tiltak som skal iverksettes ved utbygging av planområdet, i samsvar med de uønskede hendelsene som ble avdekket i ROS-analysen. Rapportene, konklusjonen, og de avbøtende tiltakene er tematisk redegjort for i planbeskrivelsen, og de avbøtende tiltakene er videreført som egne punkt i reguleringsbestemmelsene. Ved byggesøknad må tiltakshaver dokumentere hvordan de avbøtende tiltakene skal følges opp.

Kommunedirektøren vurderer risikoen for uønskede hendelser avdekket i ROS-analysen som tilstrekkelig utredet, og avbøtende tiltak som ivaretatt.

Samfunnsmessige konsekvenser av planforslaget

Opparbeidelse av vegteknisk infrastruktur vil ved etablering av rundkjøring ha betydelig mindre påkjenning for naboer og nabolag øst for E16, enn et planskilt kryss. Opparbeidelsen av retardasjonsfelt, rundkjøring og akselerasjonsfelt vil være inngripende på flere av eiendommene som ligger nærmest E16. Dette medfører negative konsekvenser for bomiljøet, og vil utløse krav om ekspropriasjon. Kommunedirektøren foreslår på bakgrunn av punktene ovenfor, og konsekvenser beskrevet tidligere i saksframlegget, å sende planen på høring med forslag om rundkjøring som valgt kryssløsning for E16 x fv. 2872.

Planforslaget er konsekvensutredet på flere områder, blant annet for miljø, trafikk, støy, med mer. Planforslaget er vurdert å bidra til økt trafiksikkerhet i nevnt kryss, målt mot dagens situasjon. Planforslaget, slik det i dag foreligger med avbøtende støytiltak for bebyggelsen rundt er vurdert å være det beste alternativet for valg av kryssløsning. Planforslaget er vurdert å ha stor negativ konsekvens for naturmangfold og friluft på Follummoen, men er rangert høyere enn 0-alternativet, grunnet at planforslaget hensyntar flere områder med høy verneverdi.

Kommunedirektøren anser utredelsesplikten som oppfylt. Konsekvensene for planforslaget er godt kjent, og det gjort rede for avbøtende tiltak.

Planforslaget vil gi positive konsekvenser for utvikling av næringslivet i Ringerike og ringeriksregionen. Planforslaget legger til rette for et fremtidsrettet og bærekraftig næringsliv, herunder innovativ næringsutvikling og utnyttelse av overskuddsvarme, i tråd med føringene fra kommuneplanens samfunnsdel. Områdereguleringen for Follummoen vil bidra til å nå målene om økt verdiskaping og produktivitet i Ringerike kommune, og et robust næringsliv med god bredde. Den vil videre tilrettelegge for nye fremtidsrettede arbeidsplasser med relevant kompetanse for fremtidens arbeidsliv.

Samlet vurdering

Planforslaget vil gjøre Follummoen til et attraktivt næringsområde for etablering av plass- og energikrevende industri med høy verdiskaping, og vil ha positive ringvirkninger for kommunen og regionen som helhet. Utvikling av Follummoen slik planforslaget foreligger, vil bidra til å nå målene om økt verdiskaping og produktivitet. En ny kryssløsning for E16 x fv. 2872 vil bedre trafiksikkerheten for alle som ferdes på strekningen, og ny kulvert for gående og syklende vil gi myke trafikanter en tryggere og enklere ferdsel til og fra næringsområdet, og friluftsområdene på Kilemoen.

Krysset mellom E16 og fv. 2872 er et ulykkesbelastet kryss, og veieier bør uavhengig av planforslaget igangsette arbeid for å identifisere forholdene som gjør krysset farlig og

utbedre disse. Områdereguleringen vil Follummoen foreslår en kryssløsning som ivaretar trafikksikkerheten i det nevnte krysset, og samtidig sørger for en tilstrekkelig kapasitet for den forventede veksten i trafikken til og fra næringsområdet. Videre gir rundkjøring vesentlig mindre negative konsekvenser for boligfeltene i Hofsfossveien og Glederudveien, og beslaglegger ikke eiendommer og fellesområder slik en planfri kryssløsning vil gjøre.

Kommunedirektøren mener rundkjøring representerer det beste alternativet for kryssløsning på europaveien.

Kommunedirektøren er positiv til at ny næringsetablering skjer innenfor arealer som fra tidligere er regulert til næringsformål, fremfor å ta i bruk nye områder andre steder i kommunen. Planforslaget omfatter et område som har kapasitet til å ta imot nye næringsetableringer i lang tid fremover, og legger opp til et samspill mellom allerede etablerte og nye bedrifter når det kommer til utveksling-, sambruk-, og deling av energi og overskuddsvarme. Kommunedirektøren mener det er en fremtidsriktig strategi å utvikle Follummoen som et næringsområde med fokus på kraftkrevende industri. Ringerike besitter de egenskapene denne bransjen etterspør i sin søken på fremtidig lokasjon for sine bedrifter, og det er derfor viktig at kommunen legger til rette for slike næringsetableringer.

Planforslaget ivaretar hensynet til opprettelsen av samferdsel og teknisk infrastruktur. Planforslaget stiller en rekke dokumentasjonskrav til utbyggere som ivaretar sikkerheten til forurensning, biologisk mangfold og overvannshåndtering. Det er satt av større, sammenhengende grøntarealer til friluftsførmål i planforslaget, og rekkefølgekrav sikrer at eventuelt nedbygde turstier erstattes, slik at tilgjengeligheten og nærturmuligheten opprettholdes.

Ringerike skal rigges for befolkningsvekst og arbeidsplassvekst, og utvikle nye og fremtidsrettede arbeidsplasser. Gjennom samferdselsprosjekter som ny E16 og Ringeriksbanen vil regionen knyttes tettere mot Oslo-regionen, noe som øker Ringerikes attraktivitet, og legger grunnlag for fremtidige etableringer. Konsekvensutredningen viser til at utvikling av Follummoen vil kunne gi positive ringvirkninger for kommunen spesielt, men også for ringeriksregionen som helhet.

Med bakgrunn i redegjørelsen ovenfor anbefaler kommunedirektøren at planforslaget sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

Tore Isaksen
kommunedirektør

Assisterende kommunedirektør: Heming Hørdlevær
Enhetsleder Arealforvaltning: Fridtjof Denneche
Avdelingsleder regulering: Ane Marie Rydland
Saksbehandler: Svend Hendrik Vinje

Vedlegg:

424 Planbeskrivelse for Follummoen
424 Plankart alternativ 1 - rundkjøring
424 Reguleringsbestemmelser for Follummoen
424 Vedlegg 1 Naturmangfold
424 Vedlegg 2 Kulturminner
424 Vedlegg 3 Trafikkanalyse
424 Vedlegg 4 Støyvurdering
424 Vedlegg 5 Geoteknikk

424 Vedlegg 6 Overvann
424 Vedlegg 7 Risiko og sårbarhet
424 Vedlegg 8 Miljøprogram
424 Vedlegg 9 Planprogram
424 Vedlegg 10 Uttalelser til høring og offentlig ettersyn 2017, samlet
424 Vedlegg 11 Kommunedirektørens vurdering av uttalelser fra 2017
424 Vedlegg 12 Merknader til utvidelse av planområdet, samlet
424 Vedlegg 13 Kommuendirektørens vurdering av merknader fra 2023
424 Vedlegg 14 Statens vegvesens innsigelse fra 2017
424 Vegtegninger Alt 1. C01-C16 plan og profil
424 Vegtegninger Alt 1. F01-F11 normalprofiler
424 Plankart alternativ 2 - planskilt kryss
424 Vegtegninger Alt 2. C01-C16 plan og profil
424 Vegtegninger Alt 2. F01-F11 normalprofiler